

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
BİLGİSAYAR VE BİLİŞİM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
BİLİŞİM SİSTEMLERİ BÖLÜMÜ

İŞLETME STAJI RAPORU

ONUR DEMİR
1112.00008

ABB TÜRKİYE

2014-2015

İŞLETME STAJI RAPORU HAKKINDA

Bu rapor; işletme stajı süresince yapılacak inceleme ve analiz faaliyetleri ile hazırlanacak analiz raporunu belirtmektedir. İşletme stajında aşağıda belirtilen sorular yanıtlanarak bilgi ve becerilerin edinilmesi ve rapor haline getirilerek staj defteriyle birlikte staj komisyonuna sunulması gerekmektedir. Bu bilgiler firmanın izin verdiği ölçüde hazırlanmalıdır.

İşletme Stajının Amacı; staj yapılan işletmenin, departmanın, sektörün, gerçek hayattaki işleyişin ve iş hayatının kavranılması, stajyerin analiz ve tasarım yeteneklerinin geliştirilmesidir.

Bu amaca ulaşmak için aşağıdaki hedeflerin firmada gerçekleştirilmesi beklenmektedir:

- **Yönetim, Organizasyon, İş Süreçleri ve Bilişim Sistemleri** açısından işletmenin incelenmesi,
- Üretim/İmalat, Satış/Pazarlama, Muhasebe Finansman, İ.K. gibi işletme fonksiyonlarının ve bu fonksiyonlara ait iş süreçlerinin öğrenilmesi,
- Verimlilik ve etkililiğin artırılması amacıyla mevcut bilişim sisteminin iyileştirilmesi [ya da yeni bir Bilişim Sisteminin kurulması ya da mevcut sistemin öğrenilmesi için] iş süreçlerinin analiz edilmesi,
- Sistemik iyileştirme ve/veya geliştirme önerisinin tasarlanması,
- İşletme yönetimine rapor edilmesi.

STAJI YAPILAN İŞLETMEDE İNCELEME ALANLARI VE ARAŞTIRMA SORULARI

A. İŞLETME GENEL BİLGİLER

- İşletmenin adı, çalışma konusu, çalışan sayısı ve kısa tarihçesi.
- İşletmenin türü (anonim, limited), işletmenin kaynakları ve sermaye yapısı
- İşletmenin üretim kapasitesi, yıllık satış miktarları, ürün çeşitleri, bu ürünlerin yıllık üretim miktarları ve pazar fiyatı,
- İşletmede ne tip stoklar tutulmaktadır, hangi stok takip politikası uygulanmaktadır, firmadaki malzeme yönetimi ve stok kontrol faaliyetleri hakkında bilgi veriniz
- Üretim sisteminin genel hatları ortaya konulmalıdır(girdiler, çıktılar, kısıtlar, çıktılar nelerdir)

B. YÖNETİM ANALİZİ

- Yöneticilerin temel görevleri olan liderlik, organizasyon, koordinasyon, planlama ve kontrol davranışlarının izleyin ve belirtin,
- Firmanın Sektördeki (rakipleri arasındaki) konumunu, ürünlerinin pazardaki konumunu Porter'ın Rekabeti etkileyen güçler modeli çerçevesinde analiz ediniz.
- Üst yönetimin İş Stratejisini ve bu stratejilerin işletmeyi nasıl şekillendirdiğini anlayınız,
- Firmanın Bilişim Sistemleri ve Bilişim Teknolojileri ile ilgili stratejisini değerlendiriniz,
- BT altyapı yatırım planı iş stratejileri ile uyumlu mu değerlendiriniz,
- Yönetim sorunlarını ve çözümlenmesini izleyiniz,
- Yöneticiler nasıl karar verir, departmanlardan ve diğer çalışanlardan ne tür raporlar isterler, bilişim temelli olarak yöneticilerin karar süreçleri nasıl iyileştirilebilir düşününüz.
- İşletmedeki mevcut raporlama sistemi hakkında bilgi veriniz. Raporlama aracı olarak hangi programlardan ne şekilde yararlanılmaktadır.
- Tedarikçiden başlayıp müşteriye kadar uzanan Tedarik Zincirini gözönüne alarak;
 - Firmanın müşterileri ile olan ilişkileri nasıl yönetiliyor?
 - Firmanın tedarikçileri ile olan ilişkileri nasıl yönetiliyor?

inceleyin ve BS ile nasıl bir iyileştirme önerilebileceğini düşünün, tasarlayın ve öneriniz.

- İş Zekası alanında çalışma varsa iş zekasının firma için önemini, iş zekası sisteminin yöneticilere ne tür hizmet verdiğini, sistemden sorumlu çalışanların sizin kariyeriniz için görüş ve önerilerini alınız.

C. ORGANİZASYONEL ANALİZ

- İşletmenin organizasyonel yapısını inceleyin,
- İşletmedeki çeşitli departmanlar arasındaki ilişkiler ve bilgi akışını inceleyin. Seçtiğiniz bir süreç için süreç akış şemasını oluşturun. Mevcut süreçteki iyileştirilmesi gereken noktaları belirleyip, geliştirilen süreci çıkartınız.
- BT yönetim biriminin (Bilgi İşlem veya Bilgi Teknolojileri) bu yapı içerisindeki konumunu inceleyin.
- Kurumsal Bilişim Sistemlerinin (ERP, CRM, SCM) projesini yürütme ve ayakta tutmak için Bilgi İşlem dışında ya da Bilişim Sistemleri adıyla bir başka birim var mı yoksa bu destek hizmetleri de Bilgi İşlem tarafından mı sağlanıyor.

- Bilgi İşlem (ya da Bilgi Teknolojileri) departmanı ile diğer departmanlar arasındaki ilişki ve bilgi akışı detaylı olarak analiz edin ve raporda belirtin?
- İşletmedeki bilişim personelinin sayısı, eğitimleri, nitelikleri,
- Organizasyondaki departmanların (Üretim, Satış, Finans, İK) üst yönetime verdikleri rapor türleri nelerdir? Bu raporlar nasıl? Raporlar hangi veri kaynaklarından, nasıl hazırlıyorlar?

D. İŞ SÜREÇLERİ ANALİZİ

- Firmanın ana iş fonksiyonlarını (üretim/imalat, satış/pazarlama, muhasebe/finansman, insan kaynakları) ve bu fonksiyonların temel süreçlerini inceleyin,
- Organizasyon yapısı içinde süreçlerin yerini tanımlayın ve süreç özelliklerini öğrenerek kurumun süreçlerini belirleyin,
- Staj yaptığınız İşletmenin kilit ve kritik süreçlerini belirleyin
- Süreçlerin performans göstergelerini hazırlamaya çalışın
- Süreçlerin dökümantasyon edilip edilmediğini inceleyin, dökümantasyonun nasıl yapıldığını anlamaya çalışın,
- Süreç yönetiminde kullanılan bir model ya da teknik var mı?
- Süreçlerin mevcut durumunu analiz edin.
- Süreçlerin iyileştirilmesi adına Bilişim temelli ne gibi iyileştirmeler yapılabilir düşünün ve öneri hazırlamaya çalışın
- Bilişim Sistemleri projelerinde başarılı olmak için iş süreçlerindeki değişimi ve iş süreç yönetiminin kritik önemini anlamaya çalışın.

E. BİLİŞİM SİSTEMLERİ ANALİZİ

- Firmanın BT altyapısını analiz edin.
 - Ağ altyapısı
 - Sunucular
 - Sunucular üzerindeki işletim sistemleri
 - Sunucular üzerindeki İnternet Platformları/Servisler
 - Kurumsal Uygulamalar (ERP, CRM, SCM, İş Zekası, v.b.)
 - Veritabanı Yönetim Sistemleri
 - Diğer Sistemler
- Şirketi şekillendiren en önemli Bilişim Sistemini (Kurumsal Uygulama: ERP, CRM, SCM v.b.) ayrıntılı bir şekilde analiz edin ve raporlayın
 - Mevcut Bilişim Sistemini yapısal anlamda inceleyin
 - Sistem Türü ve Vendor
 - Sistem Bileşenleri
 - Sistem Mimarisi
 - Sistemin kullanılan modülleri
 - Kullanılan Teknolojiler
 - Proje Bütçesi
 - 7/24 Bakım ve verilen hizmetler
 - Sistemden sorumlu bir destek ekibi ve sorumlulukları
 - Veri Yönetimi ve VTYS (toplam veri ne kadar, Veriambarı varmı, kullanılıyormu)
 - Entegrasyon ve Eski sistemler

- Sistemin sunduğu bilgi kalitesi ve doğruluğu
 - Güvenlik, Gizlilik ve Mahremiyet,
 - Kullanıcı Profilleri
 - Yedekleme
 - Kullanıcı Eğitimleri
- Sistem Hakkında Değerlendirme
 - Organizasyonel seviyelere göre kullanımını inceleyin,
 - Departmanlar ve departmanlardaki anahtar kullanıcılar sistemi ne derece etkin kullanmakta,
 - Organizasyonel yapı/altyapı ile BS yapı/altyapısı birbiriyle uyumlu mu?
 - Bilişim Sistemi organizasyonel gereksinim ve amaçları karşılayabilecek durumda mı?
 - st Yönetimin Bilişim Sistemlerine ve teknoloji yatırımlarına olan desteği var mı, yeterli mi?
 - İşletme (stynetim) Bilişim Sistemleri ile ilgili yeterli yönetimsel ve teknik becerilere sahip mi?
 - Çalışanların sisteme bakışı nasıl?
 - Çalışanların sistemle ilgili tercihleri/nerileri nedir?
 - Çalışanların sisteme yönelik eleştirileri nelerdir?
 - Kullanmakta olan mevcut sistemden önce bir başka sistem/uygulama var mıydı, neden yeni sisteme/versiyona geçildi anlamaya çalışın,
 - Sistemin etkin kullanımı için yeterli eğitim verilmekte mi?
 - Kullanıcılar sistemi gerçekten kullanıyorlar mı? Ne derece?
 - Sistemin sunduğu bilginin kalitesi tatmin edici mi?
 - Mevcut Bilişim Sistemini iyileştirme/geliştirme adına önerileriniz nelerdir?
 - nereceğiniz iyileştirme için
 - İş Analizi yapın
 - Sistem Analizi
 - Sistem gereksinimleri tespit edin
 - Sistem modelleme ve tasarım
 - İş Süreç yeniden dönüşümleri adımlarını düşünün ve yazmaya çalışın.
- Karar Verme süreçleri açısından inceleyin
 - Yönetimin karar vermede kullandığı bilişim sistemleri ve zmleri nelerdir
 - İşletme Performans Yönetimi açısından kullanılan araçlar nelerdir?
 - Nasıl kullanılıyor?
 - Varsa İş Zekası sistemini inceleyin, Veri Ambarı Raporlama Dashboard v.b.

DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

➤ Staj Yapılabilecek Firma Türlerine Göre Hazırlanacak Rapor

Bir Danışmanlık firmasında staj	Bir üretim/hizmet firmasında staj
<p>Danışmanlık firmasında staj yapılması halinde, mutlaka firmanın danışmanlık verdiği bir kurumun analiz sürecinde yer alınmalı, BS implementasyonu sürecini öğrenmeye çalışmalı ve öğrenilenler raporda paylaşılmalıdır. Yukarıda belirtilen sorular incelenen müşteri firmaya göre değerlendirilmelidir.</p> <p>Ayrıca danışmanlık proje ekibindeki:</p> <ul style="list-style-type: none">• Proje Yöneticisi• Sistem Analisti• Tasarımcı/Mimar• Yazılımcı• İş Süreç Dönüşümü <p>gibi ekip üyelerinin/görevlerin amaçlarını, sorumluluklarını, kritik gördükleri noktaları ve deneyimlerini öğrenin</p>	<p>Bir üretim ya da hizmet firmasında staj yapılması halinde yukarı belirtilen sorular staj yaptığınız firmaya göre değerlendirilmelidir.</p>

➤ Stajın Yapılacağı Departman Hakkında

İşletme stajı herhangi bir departmanda yapılabilir. Kişisel gelişiminiz açısından Bilgi Teknolojileri ya da Bilişim Sistemlerinden sorumlu departmanların haricinde diğer departmanlarda yapılması önerilir.

➤ Firma Tarafından Verilen Diğer Görev/İşler Hakkında

İşletme stajında gerçek hayattaki işleyiş anlaşılmaya çalışılırken, bunun yanı sıra staj müddetince özellikle firma tarafından, sizden istenen bilişim sistemleri/bilişim teknolojileri görevlerini/işlerini yerine getirin ve özellikle veritabanı uygulamaları açısından kendinizi geliştirmeye çalışın. Burada elde edeceğiniz deneyim, gelecekteki iş yaşamınızda faydalı olacaktır.